Gemeente Boxmeer

Onderwerp:
Voorstel tot kennis nemen van de jaarrekening 2017 BCA en begroting 2019 BCA

Nummer:
.

AAN de raad van de gemeente Boxmeer

Boxmeer, 22 mei 2018

Aanleiding
De ODBN biedt namens de Bestuurscommissie Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel (BCA) de jaarrekening 2017 en de concept begroting 2019 aan.

Een onderdeel van de jaarstukken van de ODBN betreft de Bestuurscommissie Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel (BCA). Aangezien wij hier deelnemer in zijn, is er een apart voorstel over de BCA opgesteld. De besluitvorming door het Algemeen Bestuur omtrent de vaststelling van de jaarrekening 2017, alsmede de herijking van reserves en voorzieningen en resultaatbestemming, is voorzien op 11 juli 2018.

De aan de BCA deelnemende gemeenten worden in de gelegenheid gesteld om hun reactie met betrekking tot de begroting BCA 2019 tot en met 25 mei 2018 kenbaar te maken. Dit wijkt af van de planning in het kader van de adoptieregeling. Daarnaast betekent dit waarschijnlijk dat de gemeenteraden hun zienswijzen voor genoemde datum niet kenbaar kunnen maken, gezien de korte reactietermijn.

Deelnemers worden in de gelegenheid gesteld bij de behandeling van de begroting in het Algemeen Bestuur van de ODBN zienswijzen in te dienen. Bij de besluitvorming van de begroting betrekt het algemeen bestuur van de ODBN de zienswijzen van de deelnemers.

Gezien de situatie bij de ODBN (ontvlechting BCA en bijgestelde planning begroting ODBN), is het ons inziens onduidelijk of de begroting van de BCA op tijd kan worden vastgesteld. Als de begroting 2019 van de BCA/ODBN niet op tijd bij de toezichthouder wordt aangeleverd kan er sprake zijn van preventief toezicht. Dit is waarschijnlijk ook afhankelijk van de nieuw op te richten gemeenschappelijke regeling Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel met een afzonderlijke begroting voor 2019.

Nadere toelichting
Jaarrekening
Het resultaat voor het onderdeel BCA bedraagt nagenoeg € 728.000,- negatief. Dit resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door:
- Lagere opbrengsten uit de verkoop van tariefzakken dan begroot (€ 180.000,- nadeel).
- Hogere kosten voor logistiek en verwerking van PMD (post-collection kosten) door meer ingezameld tonnage dan begroot en een hoger verwerkingstarief (€ 166.000,- nadeel)
- Hogere kosten voor verwerking van gft-afval door meer ingezameld tonnage (€ 84.000,- nadeel).
- Hogere kosten op de milieustraten:
    - Hogere verwerkingskosten voor B hout op de milieustraat Haps € 67.000,- nadeel)
    - Hogere kosten voor de verwerking van grof restafval door meer ingezameld

tonnage dan begroot (€ 77.000,- nadeel)
    - Hogere verwerkingskosten voor A en B hout op de minimilieustraten (€ 24.000,- nadeel)
    - Hogere kosten voor de inzameling van meubilair door de Stichting Actief (beschikking) (€ 30.000,- nadeel);
- Hogere kosten voor de inzameling van grof huishoudelijk afval op afroep door meer gebruik van de dienstverlening (€ 33.000,- nadeel);
- Hogere verwerkingskosten voor luiers door meer geplaatste containers en meer ingezameld tonnage (€ 34.000,- nadeel)
- Minder inkomsten voor inzamelmiddelen:
    - Lagere opbrengsten van particulieren voor het omwisselen van gft-afval inzamelmiddelen en voor het defect raken bij de inzameling (€ 19.000,- nadeel);
- Hogere kosten voor externe ondersteuning voor advisering ten aanzien van de GR Afvalinzameling en juridische ondersteuning ten aanzien van Peute en Baetsen (€ 35.000,-).

<u>Risico's</u>
De definitieve afrekening van de inzamelvergoeding voor kunststof verpakkingsmateriaal in van de jaren 2015 t/m 2017 zijn nog niet definitief.

Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de jaarrekening BCA 2017.

Begroting
De cijfers zijn gebaseerd op de beleidsvoornemens en financiële analyse 2019 die geagendeerd zijn geweest voor BCA vergadering van 8 februari 2018.
Vanwege de verkenning naar de mogelijkheden om de bijdrage van de deelnemers te beperken en de ontvlechting van de GR Afvalinzameling uit de GR ODBN zijn deze beleidsvoornemens en financiële analyse 2019 niet voorgelegd aan de Raad.

Een deel van de verhoging van de lasten wordt opgevangen door het invoeren/verhogen van tarieven voor aangeboden afval en tariefzakken.

De concept begrotingscijfers zijn gebaseerd op de cijfers uit 2017, waarbij rekening gehouden is met mutaties in hoeveelheden, lasten en baten.

<u>Lasten</u>
De totale lasten nemen in 2019 met € 518.000,- toe. Dit wordt veroorzaak doordat:
- de kosten voor PMD logistiek en nasorteren met € 262.500,- toenemen door hogere kosten voor post-collection (overslag, logistiek, nasorteren en vermarkten).
- voor 2019 rekening is gehouden met een stelpost voor een verhoging van de organisatiekosten ad. € 75.000,-. In de brief van de ODBN inzake "Voorlopige jaarstukken 2017 en bijgestelde planning Begroting ODBN" wordt geadviseerd rekening te houden met een tariefstijging van 15-20%. Dit kan betekenen dat de verhoging nog dient te worden bijgesteld.
- de nieuwe inzameling per 1 februari 2017 heeft een effect op ingezamelde hoeveelheden. De hoeveelheid ingezameld fijn restafval is verder afgenomen (in 2017 met 25% ten opzichte van 2016) en de hoeveelheid gft-afval is verder toegenomen. Voor 2019 is rekening gehouden met de in 2017 ingezamelde hoeveelheden en geïndexeerde kosten en opbrengsten.
- De overeenkomsten voor afvalinzameling en verwerking die per 1 februari 2017 operationeel zijn geworden worden per 1 januari 2019 geïndexeerd.

<u>Baten</u>
De totale baten nemen in 2019 met € 1.227.000,- toe.
- Door de Raamovereenkomst verpakkingen en afspraken tussen VNG, Nedvang en de rijksoverheid neemt de vergoeding voor de gescheiden inzameling van kunststof

verpakkingsafval dat gerecycled wordt met € 56- per ton af. De individuele gemeenten ontvangen hierdoor in totaal € 139.000,- minder aan inzamelvergoeding van Stichting Afvalfonds.
De bijdrage kunststof verpakkingsmateriaal voor de BCA nemen hierdoor af met € 139.000,-. Deze bijdrage wordt voor de BCA gecompenseerd door een verhoging van de bijdrage gemeenten op basis van inwoneraantal. Deze verschuiving van de bijdrage heeft geen gevolg voor de BCA zelf, maar wel voor de dekking van de deelnemers.

- Door het invoeren van een tarief van € 7,50 per ½ m3 voor hout, gips, grond, puin, harde kunststoffen en grof tuinafval op de milieustraat Haps, groenstraat Haps en de minimilieustraten nemen de baten toe (€ 1.039.000,- voordeel);
- Door het verhogen van het tarief voor grof huishoudelijk restafval, dakleer en C-hout van € 12 per ½ m3 naar € 15,- per ½ m3 nemen de baten met € 54.000 toe.
- Door het verhogen van de verkoopprijs van de blauwe tariefzak naar € 1,50 voor 60 liter (2018: € 1,25) en € 0,75 voor 30 liter (2018: € 0,625) nemen de baten met € 134.000,- toe.

Meerjarenperspectief

Op basis van ontwikkelingen en aannames is het meerjarenperspectief in beeld gebracht. Dit heeft tot gevolg dat de nettobijdrage de komende jaren gaat stijgen.
Deze aannames en ontwikkelingen zijn:

- Contractuele indexering van overeenkomsten voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval en uurtarieven (1,4%) en indexering voor de looncomponent (2,7%).
- Afname van de hoeveelheid fijn restafval en afname inkomsten tariefzakken (6% per jaar). Hierdoor hoeven inwoners minder blauwe tariefzakken aan te schaffen.
- Afname van de ketenvergoedingen voor kunststof verpakkingsmateriaal, zoals vastgesteld door Nedvang en VNG en voor zover op dit moment bekend.
- Tevens wordt gemeenten later in 2018 een mogelijkheid geboden om aan te sluiten bij een landelijk collectief voor het nasorteren en vermarkten van PMD. Zoals het er nu naar uitziet treedt dit in werking per 1 januari 2019.
- Door de toename van de lasten neemt de gemeentelijke bijdrage op basis van inwoneraantal, dan wel de directe bijdragen van inwoners en derden toe.

Bijdrage deelnemers

Hieronder worden de totale bijdragen van de deelnemende gemeenten weergegeven voor de periode 2019 t/m 2022 in vergelijking met de primaire begroting 2018.

	2018	2019	2020	2021	2022
I Bijdrage deelnemers					
Inwoneraantal	€ 1.838.000	€ 1.888.000	€ 2.077.428	€ 2.275.594	€ 2.478.400
Inzamel	€ 1.866.590	€ 1.895.000	€ 1.925.320	€ 1.956.125	€ 1.987.423
Kunststof	€ 1.490.590	€ 1.352.000	€ 1.215.976	€ 1.071.707	€ 923.317
Zwerfafval	€ 109.000	€ 109.000	€ 109.000	€ 109.000	€ 109.000
Totaal:	**€ 5.304.180**	**€ 5.244.000**	**€ 5.327.724**	**€ 5.412.426**	**€ 5.498.140**
II Vergoedingen Nedvang					
Kunststof	€ -1.490.590	€ -1.352.000	€ -1.215.976	€ -1.071.707	€ -923.317
Zwerfafval	€ -109.000	€ -109.000	€ -109.000	€ -109.000	€ -109.000
Totaal:	**€ -1.599.590**	**€ -109.000**	**€ -109.000**	**€ -109.000**	**€ -109.000**
Netto-bijdrage (I+II):	**€ 3.704.590**	**€ 3.783.000**	**€ 4.002.748**	**€ 4.231.719**	**€ 4.465.823**
Stijging tov 2018:		2,12%	8,05%	14,23%	20,55%
Stijging tov voorgaand jaar:		2,12%	5,81%	5,72%	5,53%

Er dient te worden opgemerkt dat in de begroting wordt uitgegaan van een contractuele indexering. In onze eigen begroting wordt in de meerjarenraming uitgegaan van constante prijzen.

Risico's
Er ontstaat een financieel risico ten aanzien van verwerkingskosten en -opbrengsten door fluctuaties in hoeveelheden afval en grondstoffen. Deze kosten zijn op voorhand niet te voorspellen, waardoor de onzekerheid van de kostenontwikkeling toeneemt. Dit geldt ook voor de inkomsten uit de verkoop van tariefzakken en de inkomsten uit het heffen van tarieven op milieustraten.
De extra verhogingen en het invoeren van nieuwe tarieven zijn niet van invloed op zwerfafval, omdat zwerfafval vooral een restant is van out-of-home consumptie. Op basis van in 2017 uitgevoerd onderzoek naar zwerfafval blijkt dat diftar (gedifferentieerde tarieven) geen nadelig effect heeft op zwerfafval. Verder blijkt in de praktijk dat, indien illegale dump door verhoging van tarieven al aan de orde is, dit van zeer tijdelijke aard is (circa twee maanden).

Tevens vormen de volgende onderwerpen ten aanzien van kunststof verpakkingsafval een financieel risico:
- Eindafrekeningen 2015 en 2016
- Marktontwikkelingen
- Kwaliteit kunststof en kunststof niet-verpakkingen
- Inzamelvergoeding drankenkartons
- Aflopende overeenkomst Midwaste/SUEZ
- Uitbreiding statiegeld

Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de begroting BCA 2019.

Doeltreffendheid/ doelmatigheid
Via de BCA wordt op een efficiënte manier getracht de doelstelling 100% afvalscheiding in 2030 te bereiken.

Rol van de gemeente
Beslisser

Alternatieven en afwegingen
Niet doorvoeren invoeren/verhoging van tarieven en verkoopprijs tariefzakken
In de BCA is besloten om inkomsten te verhogen door de volgende maatregelen:
- invoeren van een tarief voor hout, gips, grond, puin, harde kunststoffen en grof tuinafval;
- verhogen van het tarief voor grof huishoudelijk restafval, dakleer en C-hout;
- verhogen van de verkoopprijs van de blauwe tariefzak. Hiermee adviseert de BCA de gemeenteraden om de prijs van de blauwe tariefzak te verhogen, om zodoende de gemeenteraden deze prijsverhoging vast te laten stellen en te publiceren in de legesverordening /verordening reinigingsheffingen.

Indien bovenstaande maatregelen niet worden doorgevoerd, dient de bijdrage van de deelnemers te worden verhoogd.

Wettelijke basis
Op basis van de wet op de gemeenschappelijke regelingen is het voor de deelnemers niet mogelijk zienswijzen in te dienen voor de jaarrekening 2017. Wij vinden wel dat deelnemers hun mening moeten kunnen geven over de besteding van het resultaat.

Op basis van de wet op de gemeenschappelijke regelingen kunnen deelnemers zienswijzen meegegeven bij de behandeling van de begroting. Deze zienswijzen worden betrokken bij de besluitvorming van het Algemeen Bestuur bij de behandeling van de begroting (artikel 35 WGR).

Bij het onderdeel van de Bestuurscommissie Afvalinzameling is artikel 13 lid 5 van de gemeenschappelijke regeling ODBN van toepassing. Dit artikel houdt in dat de vertegenwoordigers van niet aan de behartiging van deze taken deelnemende partijen bij de besluitvorming zich onthouden van stemming.

Financiën

Jaarrekening

Voorgesteld wordt om het nadelig saldo van € 728.000,00 te dekken uit de bestemmingsreserve BCA.
De structurele effecten van de jaarrekening hebben ten opzichte van de begroting 2018 een nadelig effect. De bestemmingsreserve BCA is ontoereikend om dit nadelig effect op te vangen. Om de nadelige effecten te beperken worden per 1 juli 2018 er voor bepaalde afvalstromen tarieven ingevoerd en bestaande tarieven verhoogd.

De BCA wordt verzocht om zo spoedig mogelijk de begroting 2018 te herzien en de effecten van de deelnemers in beeld te brengen. Afhankelijk van de hoogte van de voorziening afvalstoffenheffing kan de verhoging van de deelnemerbijdrage 2018 ten laste worden gebracht van de voorziening afvalstoffenheffing.
Gezien de hoogte van de voorziening in relatie tot het tekort 2017 is de inschatting dat de verhoging van de deelnemerbijdrage 2018 van Boxmeer kan worden gedekt uit de voorziening.
Op basis van toestand 1 januari 2017 en besluitvorming resteert er nog een bedrag van € 471.000.

Jaar	Stand geraamd 1-1*	Begroting 2018 na wijziging	Bijstelling begroting 2018 BCA	Stand geraamd 31-12
2018	€ 590.331	€ -118.711	PM	€ 471.620
2019	€ 471.620			€ 471.620
2020	€ 471.620			€ 471.620
2021	€ 471.620			€ 471.620
2022	€ 471.620			€ 471.620

*** Stand 1-1-2017 is werkelijk**

Begroting 2019

De bijdrage voor de gemeente Boxmeer voor 2019 bedraagt € 1.521.803. Netto bedraagt de bijdrage € 1.096.004.
De stijging van de netto-bijdrage dient te worden meegenomen bij het opstellen van de begroting. De stijging wordt gedekt door een verhoging van de afvalstoffenheffing, welke weer gevolgen heeft voor de lokale lastendruk. Daarnaast heeft de verhoging van andere inkomsten ook gevolgen voor de lokale lastendruk.

Het meerjarenperspectief laat op basis van ontwikkelingen en aannames een aanzienlijke stijging zien van de netto-bijdrage van de deelnemers. De voorziening afvalstoffenheffing is niet toereikend om de forse kostenstijgingen op te vangen. Dit betekent dat de tarieven afvalstoffenheffing behoorlijk verhoogd dienen te worden, wat weer gevolgen heeft voor de lokale lastendruk.

Afstemming andere projecten / derden

De BCA bestaat uit 6 gemeenten en is ondergebracht bij de ODBN. Via diverse overleggen vindt er afstemming plaats.

Voorlichting

Richting de burger dient duidelijk te worden toegelicht waarom er besloten is om de tarieven en de prijs van de tariefzakken te verhogen/in te voeren. Dit geldt ook voor de stijging van het tarief afvalstoffenheffing.

Voorstel

1. Kennis te nemen van de jaarrekening BCA 2017;
2. Kennis te nemen van het dekken van het negatief resultaat BCA 2017 uit de bestemmingsreserve BCA;
3. De ODBN verzoeken om de begroting 2018 inzake het onderdeel BCA zo spoedig mogelijk te herzien en de gevolgen van de bijdrage 2018 van de deelnemers in beeld te brengen;
4. Kennis te nemen van de begroting BCA 2019 inclusief meerjarenperspectief;
5. Kennis te nemen van het invoeren/verhoging van tarieven en verkoopprijs tariefzakken.

Burgemeester en wethouders van Boxmeer,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. ir. H.P.M. van de Loo	K.W.T. van Soest

Bij het onderwerp "Voorstel tot kennis nemen van de jaarrekening 2017 BCA en begroting 2019 BCA" horen de volgende bijlagen:

1. Z/18/671099 - D/18/698852 Raadsinformatie brief BCA 11 april 2018
2. Z/18/671099 - D/18/698855 jaarrekening BCA 2017 (versie 12 april)
3. Z/18/671099 - D/18/698854 Afval Jaarverslag BCA 2017 (versie 12 april)
4. Z/18/671099 - D/18/698856 Concept begroting BCA 2019
5. Z/18/671099 – D/18/703102 Concept Raadsbesluit